

Πανελλήνια Ομοσπονδία Συλλόγων Διδακτικού και Ερευνητικού Προσωπικού

Διεύθυνση: ΣΤΑΔΙΟΥ 5, GR105 62, ΑΘΗΝΑ,
Ηλεκτρονικό Ταχυδρομείο: posdep@posdep.gr Ιστοσελίδα: www.posdep.gr
Τηλέφωνο: 210-3689372 Fax: 210-3689376

ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ

Α Π Ο Φ Α Σ Η

Αθήνα, 16 Ιουνίου 2011

ΘΕΜΑ: Απόφαση της Ε.Γ. της ΠΟΣΔΕΠ για το Πιστοποιητικό Παιδαγωγικής και Διδακτικής Επάρκειας (ΠΠΔΕ).

Η Εκτελεστική Γραμματεία της ΠΟΣΔΕΠ, κατά την 5η Συνεδρίαση της Πέμπτης, 16 Ιουνίου 2011, συζήτησε το πολύ σημαντικό θέμα του **Πιστοποιητικού Παιδαγωγικής και Διδακτικής Επάρκειας (ΠΠΔΕ)**. Η ΠΟΣΔΕΠ υποστηρίζει, καταρχήν, την ανάγκη για **ουσιαστική παιδαγωγική και διδακτική κατάρτιση των αποφοίτων των λεγόμενων καθηγητικών σχολών**, η οποία σήμερα είτε είναι ανύπαρκτη είτε περιορίζεται, στις περισσότερες περιπτώσεις, στην επιλογή 2-3 μαθημάτων Παιδαγωγικών. Το γεγονός αυτό δεν μπορεί να θεωρείται ή να προβάλλεται ως σοβαρή και σύγχρονη επιστημονική διαδικασία παιδαγωγικής κατάρτισης των μελλοντικών εκπαιδευτικών. Υποστηρίζει επίσης την ανάγκη για επιστημονική και επαγγελματική αναβάθμιση των υπηρετούντων εκπαιδευτικών της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης μέσω του σχεδιασμού και της υλοποίησης σύγχρονων προγραμμάτων επιμόρφωσης του εκπαιδευτικού προσωπικού.

Παράλληλα, όμως, οφείλει να προβεί σε μια σειρά διαπιστώσεων, οι οποίες αποδεικνύουν την προβληματική αντιμετώπιση αυτού του σοβαρού ζητήματος από την πλευρά του Υπουργείου Παιδείας. Το νέο θεσμικό πλαίσιο (Ν.3848/2010 (ΦΕΚ Α'/71)) για το Πιστοποιητικό Παιδαγωγικής Επάρκειας παρουσιάζει σοβαρά κενά -απόδειξη της προχειρότητας, με την οποία συχνά συντάσσονται τα νομοθετικά κείμενα- ενώ το κείμενο οδηγίων του Γενικού Γραμματέα προς τους Πρυτάνεις (Α.Π. 46820 /Δ1 στις 15-4-2011) έρχεται σε πλήρη αντίθεση τόσο με το σχετικό νόμο όσο και με το αυτοδιοίκητο των ΑΕΙ.

1. Ο Ν. 3848 αναγνωρίζει ότι μόνο τα Παιδαγωγικά Τμήματα (χωρίς να τα προσδιορίζει περαιτέρω και αφήνοντας να εννοηθεί ότι πρόκειται για τα Τμήματα εκπαιδευτικών της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης) παρέχουν στους πτυχιούχους τους παιδαγωγική και διδακτική επάρκεια μέσω του Προγράμματος Σπουδών, απαλλάσσοντας τους πτυχιούχους και τους φοιτητές των εν λόγω Τμημάτων από την υποχρέωση απόκτησης πιστοποιητικού παιδαγωγικής και διδακτικής επάρκειας. Αγνοεί ότι στα ελληνικά ΑΕΙ λειτουργούν Τμήματα εκπαιδευτικών και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (π.χ. Τμήμα Φιλοσοφίας, Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας, Τμήμα Φιλοσοφίας και Παιδαγωγικής ή άλλα Τμήματα), τα οποία μέσω του ισχύοντος Προγράμματος Σπουδών προσφέρουν ήδη στους φοιτητές τους πολύ περισσότερα μαθήματα παιδαγωγικής

και διδακτικής κατάρτισης από όσα απαιτούνται σύμφωνα με το κείμενο του Γενικού Γραμματέα για τη χορήγηση του Πιστοποιητικού Παιδαγωγικής και Διδακτικής Επάρκειας.

2. Ο Ν. 3848 αναφέρεται ξεκάθαρα σε «ειδικό πρόγραμμα σπουδών, τουλάχιστον εξαμηνιαίας διάρκειας, το οποίο παρέχεται από τμήμα Α.Ε.Ι. ή από ομάδες συνεργαζόμενων τμημάτων του ίδιου ή περισσότερων Α.Ε.Ι. και καταρτίζεται με Απόφαση του οικείου Α.Ε.Ι., που εγκρίνεται από τον Υπουργό Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, ύστερα από γνώμη του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου». Από την απλή ανάγνωση του Νόμου αντιλαμβάνεται κανείς ότι το πρόσφατο κείμενο οδηγιών του Γενικού Γραμματέα του Υπουργείου Παιδείας για ένταξη στα Προγράμματα Σπουδών των Τμημάτων 8-10 μαθημάτων μετά το 5^ο εξάμηνο, είναι σε ευθεία αντίθεση με τις διατάξεις του Ν. 3848. Ο νόμος ορίζει εξαμηνιαίο, τουλάχιστον, πρόγραμμα παιδαγωγικής και διδακτικής επάρκειας το οποίο, πρώτον, καταρτίζεται από τα ΑΕΙ χωρίς έξωθεν εντολές και δεύτερον, επιτρέπει να πραγματοποιηθεί το εξάμηνο αυτό μετά την περάτωση των σπουδών στο αντίστοιχο Τμήμα και από τους πτυχιούχους, που θα επιλέξουν ως επαγγελματική κατεύθυνση την εκπαίδευση. Γιατί μια τέτοια επιλογή αποκλείεται αδικαιολόγητα από το κείμενο οδηγιών του Γενικού Γραμματέα του Υπουργείου Παιδείας;
3. Ο Ν. 3848 ορίζει ότι τα προτεινόμενα προγράμματα από τα ΑΕΙ θα εγκριθούν από τον Υπουργό Παιδείας ύστερα από γνώμη του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου. Η διάταξη αυτή είναι αντισυνταγματική. Είναι θεσμικά και επιστημονικά πρωτοφανές, προγράμματα ανωτάτων σχολών να αξιολογούνται από έναν μη ισοδύναμο φορέα ιδιωτικού δικαίου με διοριζόμενη διοίκηση. Η απόφαση για τα απαιτούμενα μαθήματα θα πρέπει να λαμβάνεται μόνο από τα ΑΕΙ.
4. Δεν καθορίζονται, αδικαιολόγητα, ούτε από το σχετικό νόμο ούτε από το κείμενο οδηγιών οι όροι συμμετοχής και τα κριτήρια επιλογής των αποφοίτων παλαιότερων ετών, στοιχείο που θα ασκήσει μεγάλη πίεση στα Τμήματα των ΑΕΙ, τα οποία αδυνατούν να εκπαιδεύσουν έναν όγκο τουλάχιστον 60.000 αποφοίτων, όπως προκύπτει από τα αριθμητικά στοιχεία του τελευταίου διαγωνισμού του ΑΣΕΠ, χωρίς την αντίστοιχη χρηματοδότηση και ενίσχυση από την πολιτεία για την πρόσληψη νέου διδακτικού και τεχνικού προσωπικού.
5. Από το κείμενο οδηγιών του Γεν. Γραμματέα του Υπουργείου Παιδείας το θέμα της παιδαγωγικής και διδακτικής επάρκειας αντιμετωπίζεται κυρίως ως ζήτημα ένταξης περισσότερων μαθημάτων στο υπαρκτό πρόγραμμα σπουδών. Είναι δυστυχώς εμφανής η υποτίμηση της πρακτικής άσκησης των μελλοντικών εκπαιδευτικών στη σχολική τάξη, πολύ περισσότερο γιατί το Υπουργείο Παιδείας φτάνει, εκτός των άλλων, να προτείνει η διδακτική επάρκεια να παρέχεται και με τη μεθοδολογία της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης. Αδυνατούμε να πιστέψουμε ότι το Υπουργείο επιθυμεί να μεταφέρει το «επιτυχημένο μοντέλο» της Μείζονος Επιμόρφωσης των υπηρετούντων εκπαιδευτικών (κόστους 150 εκατομμυρίων ευρώ!) στην παιδαγωγική κατάρτιση των πτυχιούχων των καθηγητικών σχολών.

Από τις παραπάνω παρατηρήσεις διαφαίνεται η **ανάγκη άμεσης αλλαγής του σχετικού νομοθετικού πλαισίου και ανάκλησης του σχετικού κειμένου οδηγιών προς τα Πανεπιστήμια** με στόχο:

- ✓ Την επιστημονική θεμελίωση της δομής και του περιεχόμενου της παιδαγωγικής και διδακτικής κατάρτισης των φοιτητών και των πτυχιούχων πανεπιστημιακών Τμημάτων από τα ίδια τα ΑΕΙ με προσανατολισμό τόσο τη θεωρητική κατάρτιση σε θέματα παιδαγωγικής, ψυχολογίας-κοινωνιολογίας και ιστορίας της εκπαίδευσης, τη διδακτική των γνωστικών αντικειμένων κάθε τμήματος αλλά και την υψηλής ποιότητας πρακτική άσκηση των μελλοντικών εκπαιδευτικών στο ίδιο το σχολείο.
- ✓ Τη δυνατότητα παροχής παιδαγωγικής και διδακτικής κατάρτισης από τα ΑΕΙ είτε μέσω της ένταξης μαθημάτων στο υπάρχον πρόγραμμα σπουδών είτε, όπως αυτή προβλέπεται από τις διατάξεις του Ν 3848/2010, δηλαδή στα πλαίσια ενός, τουλάχιστον, εξαμήνου μετά το πέρας των σπουδών για όσους πτυχιούχους επιθυμούν να εργαστούν στην εκπαίδευση.
- ✓ Η κατάρτιση αυτή μπορεί στις περιπτώσεις πρόσθετου εξαμήνου να συντελεστεί μέσω συνεργασίας διαφόρων τμημάτων σε κάθε ΑΕΙ. Σε αυτή την περίπτωση η πιο κατάλληλη για να συντονίσει και να οργανώσει αυτό το επιστημονικό πρόγραμμα θα ήταν μια Σχολή Επιστημών της Αγωγής, ενώ αν η κατάρτιση αυτή είναι τουλάχιστον δύο εξαμήνων είναι λογικό να μπορεί να οδηγεί και σε Μεταπτυχιακό Δίπλωμα.

Παράλληλα η πολιτική ηγεσία πρέπει να δεσμευτεί ότι:

- Το κόστος της Παιδαγωγικής και Διδακτικής Κατάρτισης των μελλοντικών εκπαιδευτικών το αναλαμβάνει αποκλειστικά η Πολιτεία καταθέτοντας συγκεκριμένο πλαίσιο χρηματοδότησης των μεγάλων αναγκών, που θα προκύψουν (μέλη ΔΕΠ, διδάσκοντες με συμβάσεις 407, αίθουσες, υποδομές, βοηθητικό και διοικητικό προσωπικό κ.α.).
- Η Παιδαγωγική και Διδακτική Κατάρτιση των μελλοντικών εκπαιδευτικών παρέχεται μόνο στα ΑΕΙ με κριτήρια διαφάνειας και όχι από ποικίλους φορείς, που θα επιδιώξουν να εκμεταλλευτούν την ευκαιρία και να αποκομίσουν οικονομικά οφέλη.

Η Εκτελεστική Γραμματεία της ΠΟΣΔΕΠ, δηλώνει ότι δεν θα ανεχτεί τη διαφαινόμενη επιθυμία ή επιδίωξη εμπορευματοποίησης του δημόσιου αγαθού της παιδαγωγικής και διδακτικής κατάρτισης των εκπαιδευτικών επαναλαμβάνοντας τη σταθερή και αδιαπραγμάτευτη θέση της ότι η εκπαίδευση των εκπαιδευτικών είναι υποχρέωση του κράτους και γίνεται μόνο στα ΑΕΙ.

<p>Ο Πρόεδρος</p> <p>Νικόλαος Μ. Σταυρακάκης Καθηγητής Ε.Μ.Π.</p>		<p>Η Γραμματέας</p> <p>Ευγενία Μπουρνόβα Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Ε.Κ.Π.Α.</p>
---	---	---